

GAAL GYÖRGY HELYTÖRTÉNÉSZ TISZTÁZZA A KOLOZSVÁRI LUXUSINGATLAN MÚLTJÁT

Mégsem Kun Béláé volt a villa?

Valószínűtlen, hogy a Kun Béla-villaként emlegetett, 1,6 millió euróért megvételre kínált kolozsvári ingatlan valóban a Magyar Tanácsköztársaság vezetőjének lakása lett volna – erősítette meg a Krónikának Gaal György. A helytörténész szerint a házat nézve a kapun kívül semmi sem utal az I. világháború előtti időkre.

» PAP MELINDA

Nincs bizonyíték arra, hogy Kun Bélának, a Magyar Tanácsköztársaság vezetőjének egykori kolozsvári lakása lett volna az a villa, melyet mintegy másfél millió euróért kínál megvételre a Sotheby's világhírű aukciós ház – véli Gaal György helytörténész. Az Európa számos nagyvárosában luxusingatlanokat értékesítő Sotheby's International Realty – mint arról beszámoltunk – hirdetésében azt állítja, hogy a Kolozsvár központjában, a Kismező (Crișan) utcában található villában még politikai pályafutása előtt, kolozsvári évei alatt lakott a kommunista politikus. Azt is hozzátesszük, hogy a köznép ma is Kun Béla-villa néven emlegeti az ingatlant.

rá is bukkantam nevére: Kun Béla, munkás betegezt. h. igazgatója: Ferenc József út 6. sz.” – jegyzi meg a helytörténész. A Ferenc József út a mai Horea út régi magyar neve.

Gaal György arra is rámutat, hogy az utca, melyben a luxusvilla található, 1914-ig a Kismező nevet viselte, akkor gróf Kuun Géza (1839-1905) orientalista nyelvész, az MTA másodelnöke nevét kapta, a román világban Gojdu, 1941-től újra Kuun, 1945-től Crișan az utca neve. „Ezen az utcán jártak fel a Kismező nevű területre és a kismezői temetőhöz. 1914-ben összesen négy ház volt az egész utcában: 1–7. sz. özv. dr. Veress Lajosné, a 2. sz. Sándor József, az EMKE alapítója, a 9. sz. Bartha Gergelyné tulajdona. A fényképeket nézegetve a kapun a 7. sz. található. Ez megegyezhet az 1943-as 7. számmal, mely akkor együtt a 9. számmal dr. Vass Zoltán (valószínűleg a híres fogorvos, a Zsidó Kórház későbbi igazgatója) tulajdonában volt. A 3–5. sz. alatt pedig a Lengyel Miklós neve jelenik meg, aki itt működtette a híres Lengyel Szanatóriumot. Ekkor már az utcának ezen az oldalán 37. számig szaporodnak a telkek. Egyik sincs Kun család tulajdonában” – mutat rá a helytörténész, hozzátéve, hogy a tulajdonosok több mint fele izraelita volt, ahogy Kun Béla is zsidó származású volt. „Elnézve a ké-

kolozsvári ingatlant, hogy „Erdély szívében” található, és megvásárlója vele a magyar és az egyetemes történelem egy kis darabkáját is megkapja, ugyanis a „hivatásos forradalmár”, Kun Béla is lakott itt. Az 1,6 millió euróért megvételre kínált villát ugyanakkor végig Kun Béla-villaként emlegetik. Az ingatlanak különben nyolc szobája van, amiből hat háló-

» Kun (1904-ig Kohn) Béla 1904-től joghallgató, közben 1905–'06-ban szerkesztő is volt Kolozsvárt, 1906-tól Nagyváradon, 1907-től Budapesten szerkesztő, majd egy fél évig börtönben ült, azután 1908-ban Kolozsvárra ment, ahol a Munkásbiztosító Pénztár titkára volt 1914-ig, amikor behívták katonának.

szoba, melyekhez hat fürdőszoba is tartozik. 910 négyzetméteres belvárosi telken található, a háromszintes villa – földszint, emelet és manzárd – összesen 620 négyzetméter.

A Magyar Tanácsköztársaság egykori vezetője egyébként egyetemista korában élt Kolozsváron, ahol utána újságíróként is dolgozott. A kommunista politikus – aki hivatalosan

Vevőcsábítás. Az 1,6 millió euróért megvételre kínált ingatlant Kun Béla-villaként emlegetik

„Egy ilyen ember aligha vesz vagy épített házat Kolozsvárt”

Gaal György kolozsvári helytörténész a hirdetés kapcsán az Új Magyar Életrajzi Lexikont idézve lapunknak rámutatott, hogy Kun (1904-ig Kohn) Béla 1904-től joghallgató, közben 1905–06-ban szerkesztő is volt Kolozsvárt, 1906-tól Nagyváradon, 1907-től Budapesten szerkesztő, majd egy fél évig börtönben ült, azután 1908-ban Kolozsvárra ment, ahol a Munkásbiztosító Pénztár titkára volt 1914-ig, amikor behívták katonának. „Nos egy ilyen ember aligha vesz vagy épített házat Kolozsvárt. Az 1914-es címjegyzékben

peket, úgy találom, hogy a kapun kívül semmi sem utal az I. világháború előtti időkre. 1900 szóba sem jöhet. Sőt, egy földszintes házra húzhatunk itt emeletet, valószínűleg újabb időkben. A kapu felől nézve egészen modern épület látszik” – teszi még hozzá a helytörténész, arra utalva, hogy ez is ellentmond a hirdetés állításainak.

Az egyetemes történelem „egy kis darabkája”

A világhírű aukciós ház egyébként nem állítja azt, hogy az ingatlan Kun Béla tulajdona lett volna, csupán azzal népszerűsíti vevői körében a

Magyarország külügyi népbiztosa, ténylegesen azonban a Magyar Tanácsköztársaság vezetője volt – a Szilágycseh járáshoz tartozó Lele faluban született köztisztviselői zsidó családban, Kohn néven. Zilahon és a kolozsvári kálvinista középiskolában érettségizett, majd a kolozsvári egyetem joghallgatója lett. 1904-ben, félbeszakítva tanulmányait, újságíróskodni kezdett Kolozsvárott és Nagyváradon, nevét az iratok szerint 1917-ben magyarosíthatta. Még kolozsvári tanulóévei alatt az őt korrepetáló Ady Endre ismertette meg a budapesti baloldali értelmiségi körökkel.

PATÁKY ISTVÁN

» VEZÉRCIKK

Intő schengeni kudarc

A román diplomácia izzadságszagú esengése Nyugat-Európa kegyeiért továbbra is csak hátba veregetést, időnként odavetett dicséreteket hoz Berlinből, Párizsból, Bécsből, Hágából. Konkrét eredménye viszont nulla. A bukaresti kormány által az utóbbi hónapokban kezdett lobbitevékenységét a schengeni tagság érdekében rezzenéstelen arccal fogadta az uniós bővítés bármilyen formáinak keleti bővítését évek óta megvető egységességgel elutasító francia és holland vezetés. Mert mondhat bármennyi biztató közhelyet az Európai Bizottság, szavazhat meg hangzatos állásfoglalásokat, vállalásokat a strasbourgi parlament, az uniós tagállamok törvényhozásainak is ratifikálniuk kell egy ilyen lépést, a schengeni övezet szélesítését pedig több ország elutasítja a belpolitikai játszmákban jól csengő Kelet-Európa-ellenesség jegyében. Franciaország és Hollandia például évek óta ellenzi a bővítést.

Ezzel szemben Románia feltétlen támogatása olyan országokból érkezik, amelyekkel a szorosabb együttműködést éppen a Nyugat-iránti megfelelési kényszer miatt utasítja el Bukarest. A cseh miniszterelnök Románia, Bulgária, Horvátország, de az Európai Unió kívüli Szerbia schengeni csatlakozását is sürgette egy minapi lapinterjúban. Andrej Babiš abszurdnak nevezte, hogy miközben a migránsok többsége tengeren érkezik, olyan országok, amelyek a Fekete-, illetve az Adriai-tenger európai partszakaszait ellenőrzik, nem részei Schengennek. A kormányfő működésképtelennek nevezte a schengeni rendszert, mivel az 1985-ben létrehozott övezet jelenlegi tagjaival képtelen el látni feladatát, „a külső határok és a szabad belső közlekedés koherens biztosítását”.

A magyar külügyi tárca legutóbb júliusban ismételte meg támogatását a schengeni bővítést illetően. Tette ezt lapunk megkeresésére, miután Stelian Ion román igazságügy-miniszter azzal vádolta meg Magyarországot, hogy az RMDSZ révén igyekszik fékezni az igazságügyi reformokat, így lehetetlenítve a Schengenhez való csatlakozás állítólagos feltételeit. Andrej Babiš cseh miniszterelnök a Pravo című prágai napilapnak adott interjúban egyébként azt is kijelentette: a 2015-ös migránshullám idején Orbán Viktor volt az egyetlen, aki megvédte a schengeni határokat a migránsok ellen épített kerítés megépítésével.

A Brüsszel iránti elkötelezettségét feltétlen Nyugat-barát nyilatkozatokkal igazoló Románia nem hajlandó tudomásul venni, hogy ennek a külpolitikának nincsenek kézzelfogható eredményei. Ráadásul „európaiságát” bizonyítandó azoktól a térségbeli „új” EU-tagállamoktól tart távolságot, amelyek vállalják az ütközést nyugati szövetségeseikkel a számukra kiosztott másodrendű uniós státusz felszámolása érdekében. A bukaresti diplomácia úgy gondolja, ha elhatárolódik a nemzeti, de közös érdekeikért is kiálló régiós társaitól, jutalmul kap egy hokedlit a nyugati döntéshozók asztalának közelében. A schengeni kudarc mutatja a legnyilvánvalóbban, mennyire téves ez a taktika.

» RÖVIDEN

Iskolatáska-csomag háromszéki előkészítőöknek

Háromszéken 2178 előkészítő kisdiák kap tanfelszereléssel ellátott iskolatáskát a következő tanévre a Kovászna Megyei Tanács programja révén. A csomag ezúttal is külön lányoknak és külön fiúknak szóló, névcédulával ellátott minőségi iskolatáskát, grafit- és színes ceruzát, tolltartót, szendvicsdobozt és kulacsot tartalmaz. „Idén az ajándék annyiban változott, hogy az üzenőfüzet helyett kulacsot biztosítunk. A 2013-ban elindított családtámogató program révén a megyei önkormányzat eddig több mint 17 ezer háromszéki tanulónak biztosított tanfelszereléssel ellátott iskolatáskát. Ebben az évben 160 ezer lejt különítettünk el erre a célra. Egy csomag értéke 72 lej” – jelentette ki Tamás Sándor, a megyei tanács elnöke. Az iskolatáskákat a tanévkezdés hetében adják át.